

PUNT DE MIRA

Maria del Mar Bonet

Llegeixo en una revista que la cantant Maria del Mar Bonet presenta el seu primer enregistrament dedicat als nens i nenes, el qual ha anomenat "Bon viatge faci la cadenera". Aquest nou disc és un àlbum de 13 cançons que ha tingut l'ajut de la Conselleria del Govern Balear, el qual aviat arribarà a totes les escoles d'àmbit balear. Algunes d'aquestes cançons són contes, interpretacions versificades d'unes històries tradicionals del poeta i escriptor mallorquí Gabriel Janer Manilla. El nom d'algunes d'elles són "Històries d'una jove jove que es transforma en un arbre", "El Drac de Na Coca", "L'amor de les tres taronges", aquestes dues últimes tenen el caire àrab. Quan es publiquin aquestes lletres, ja les haurà presentat al Palau, ja que ho havia de fer el 28 de maig. Una bona oportunitat d'admirar en directe la provada capacitat que la Maria del Mar Bonet té per convertir en realitat la fantasia dels textos que interpreta. "Crec (diu ella) que puc tocar la fantasia amb les mans".

Maria del Mar Bonet és una de les veus més boniques del Mediterrani, amb argument i accent balear.

Potser fa 23 o 24 anys que vaig veure i escoltar a la Maria del Mar quan les seves cançons eren ben diferents de les d'ara, però el que no ha canviat és el seu accent de Mallorca i el sentiment que posa en les seves cançons de caire popular. La recordo en aquells anys, quan va arribar ella sola al Casino-Club de Ritme per actuar, amb la guitarra a l'espatlla i els cabells recollits en una trena que li arribava a mitja esquena. En aquella vetllada també hi actuava gent com els Mustangs, Los Satélites Azules, entre d'altres.

La Maria del Mar tocava la guitarra i cantava com els àngels cançons de protesta, doncs eren temps de repressió franquista a la baixa, però encara s'havia d'anar amb compte. La Maria del Mar en aquells temps cantava cançons com "Què volen aquesta gent" que tractava d'un estudiant revolucionari antifranquista que la policia va a buscar de nit a casa seva, però l'estudiant no es deixa agafar i es llença per la finestra i es mata mentre la mare plora en un racó de la cambra. Una altra cançó de llavors era el "Majoral" que tracta d'una treballadora del camp que després de treballar de sol a sol el majoral no li vol pagar sa diada, però ella li diu que hi pensi demà que si no tornarà a passar gana. També una altra era "Me'n aniré de casa" sobre la gent del camp que ha de marxar perquè aquesta ja no li dona per a menjar, deixant a la mare plorant i ses oliveres grises en terra quedaran, i el meu amic Pere i el meu germà gran fa temps que se n'anaren i ja no tornaran. Que les teves cançons ens acompanyin i somriguin sempre.

Pere Valls i Duran

Correu Obert

En aquesta secció es publicaran les cartes que adrecin els nostres lectors. Cal que els autors n'especifiquin el nom, cognoms, adreça i número de D.N.I., malgrat que podran ser publicades amb pseudònim sempre que la seva temàtica ho permeti, a criteri de la Redacció. Les cartes hauran d'estar escrites a màquina i preferentment no podran excedir de 25 ratlles. Segons aquestes condicions esmentades la Redacció es reserva el dret de publicar-les i el d'extractar-les o resumir-les quan calgui.

Carta oberta al president del GRUP DE VAQUERS del Vallès

La tragèdia que es preveu

Estimat Sr.

Fins ara eren els "pagesos petits" els únics que es queixaven i protestaven del seu ofici i els que arriaven veles cara el vent que els "bufava" cap a la ciutat de la cultura industrial i del benestar social. Però, ara, amic meu, són els "grans productors de llet" de tota la comarca, els que gemeguen adolorits i completament desinflats. Ahir el meu hereu em va dir que fulano volia plegar (150 va-

ques); l'altre dia va ser el veí qui em va dir, personalment, que ja n'estava ben tip i que si li volia comprar tot el bestiar (100 vaques); l'amo de can Guilla el mateix (150 vaques), i així d'aquesta manera, els rumors pessimistes m'han vingut a desenganyar de totes les il·lusions i alegries rurals que he conservat intactes durant 80 anys de vida.

No ho permeti Sr. president...! Aguantí...! No permeti que aques-

tes joies de la pagesia moderna caiguin completament desacreditades (com ha passat amb tots els polítics) i que també acabi amb ella mateixa com han fet tots ells. Per l'amor de Déu... procuri que la il·lusió que genera aquesta font de la nostra economia no desapareixi mai més del nostre ofici perquè... ES L'ÚNIC QUE SERVEIX AMB HONRADESA I FIDELITAT EL TRENCACLOSQUES INDECENT DE LA NOSTRA ECONOMIA...!

Joan Bta. Soldevila
(Corró d'Amunt)

Xarxa Cultural demana càtedres de català a les universitats ibero-americanes

L'entitat Xarxa Cultural, promotora de la llengua i cultura catalanes, s'ha adreçat als rectors de les principals universitats d'Argentina, Bolívia, Brasil, Colòmbia, Costa Rica, Cuba, Equador, El Salvador, Guatemala, Hondures, Mèxic, Nicaragua, Panamà, Paraguai, Perú, Puerto Rico, República Dominicana, Uruguai, Veneçuela i Xile demanant la instauració de càtedres de llengua i cultura catalanes.

En la seva petició, Xarxa Cultural explica als rectors de les uni-

versitats ibero-americanes la riquesa i antiguitat de la llengua i cultura catalanes. Alhora planteja el contrasentit que significa que mentre a tots els països iberoamericans l'aportació humana de persones provinents de Catalunya ha estat important, no es reflecteix en una presència de la llengua i cultura catalanes a l'ensenyament universitari. Únicament la voluntat dels casals catalans d'aquesta zona fa que persones no catalanoparlants puguin accedir al coneixement del català.

La presència de l'ensenyament de la llengua i cultura catalanes a universitats ibero-americanes és insignificant. Contràriament a aquesta situació, a Europa i Estats Units d'Amèrica del Nord la presència de la llengua i cultura catalanes és qualitativament important. Fins i tot existeixen quatre entitats catalanòfiles: l'Anglo-Catalan Society (Regne Unit), Associazione Italiana di Studi Catalani (Itàlia), Deutsch-Katalanische Gesellschaft (països de parla alemanya), i North American Catalan Society (Estats Units i Canadà).

Xarxa Cultural)
(Barcelona)

EL REFRAHYER

On aniràs, bou, que no hagis de llaurar?

Aquest refrany té un amable regust d'antigor mal moridora. És una de les dites més populars de les darreries del segle passat. La gent jove d'ara potser no l'entendrà aquesta filosofia ramadera. Els bous de l'avior, eren molt necessaris per a l'agricultura. Els pobletans de terra endins, en comprar un bou, si no havia de llaurar de valent, suposava haver adquirit un animal sense cap utilitat. El bou se l'identificava per al treball del camp. Avui aquesta feina s'ha mecanitzat del tot. El bou feiner de ruralia, gairebé no existeix. Tanmateix, l'exemplaritat d'aquest antic refrany encara és vigent. El bou del refrany, posant-lo als nostres dies, es pot assimilar amb el drogo, el tibur, el malleiner d'ara i de sempre... La semblança del bou terrassà d'ahir i l'home de l'asfalt d'avui, no té cap mena de deballa, malgrat que la dita vingui de molt més enllà del nostre segle. No ha variat ni mai no farà cap canvi. Ningú no dona res per a res. Qui vulgui omplir el sarró de virolles, se les ha de guanyar de valent. Anem on anem, si no ajudim les espatlles i ens conformem suar la samarreta, malament rail En farem molts de bedalls. Aquest és el bou actualitzat de l'antic refrany. Anem on anem, qui se'n dolrà més que la feina que deixem de fer. Els refranys mai no seran un producte dialèctic obsolet. Sovint fan obrir els ulls amb la claredat que obligeixen les veritats de totes les mentides.

Josep Macià i Macià

Plaça Gran

C/. Roger de Llúria, 1 - 2n. pis

08400 GRANOLLERS

L'ESCLETXA

Havaneres i cremat

Un dia o altre tots hem sentit cantar havaneres. Ja no són patrimoni dels pobles de la costa, han arribat terra endins. A l'estiu no hi ha poble ni barri que per la festa major no n'organitzi una cantada. Però cal sentir-les vora el mar, tot fent un cremat, per poder-ne captar l'essència.

L'havanera era el cant nostàlgic dels mariners que lluitaven a les Antilles en una guerra de la qual molts no van tornar. La música és cadenciosa i encomanadissa i la lletra sol parlar de la pàtria enyorada o d'un amor llunyà. N'hi ha de força picants.

Les primeres que van arribar eren en espanyol. A casa nostra les van portar els navegants i els "americanos"; les cantaven a les tavernes dels pobles costaners tot enyorant, d'aquí estant, la mandra i les mulates d'allà.

Algunes com La Paloma, una de les més antigues, La bella Lola o Al meu avi, una de les més modernes, s'han fet molt populars. Actualment a Catalunya se'n canten més en català que en espanyol.

Fins i tot n'hi ha amb lletra de mossèn Jacint Verdaguer que durant la seva època d'embarcat també va patir d'enyorança. En les poesies dedicades a la Pàtria té el precios poema Lluny de ma terra en el qual parla d'havaneres i mariners. I en el A un rosinyol de Vallvidrera esmenta l'enyorament de la pàtria. Tots dos poemes han estat musicats i n'han resultat dues havaneres precioses.

Calella de Palafrugell és la capital de les havaneres. Ja fa anys que cada estiu, a primers de juliol, n'organitza una gran cantada acompanyada de l'imprescindible cremat del qual, per si algú no sap de què va, en detall els ingredients:

Per a quatre persones:

1/4 de litre de conyac de baixa qualitat

1/4 de litre de canya

1/2 litre de rom negre

la pell d'una llimona

1/2 tronc de canyella, dels petits

3 cullerades grosses de sucre

4 cafès (fred o calent, tant és)

Tot junt, menys el cafè, es crema en una cassola de terra durant una bona estona, remenant-ho de tant en tant amb una cullera de fusta. Quan comença a minvar la flama s'hi afegeix el cafè, que ajuda a apagar-lo. Com més estona es crema més flux queda. Prèviament s'ha d'escalfar la cassola amb el líquid perquè s'encengui millor.

Cal fer el cremat al vespre i a l'aire lliure i si pot ser vora el mar i encara millor a la sorra o en una barca.